
Crònica de la sessió
(26/4/18)

La novel·la com a
context en l'educació
científica

Isabel Pau i Conxita Márquez (UAB)

Connecta't a la Recerca

APROPEM LA RECERCA EDUCATIVA A LES AULES

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament
**Centre de Recursos Pedagògics Específics
de Suport a la Innovació i la Recerca Educativa**

cesire*

Assistents

Majoritàriament assisteix professorat de secundària de l'àmbit científic, encara que hi ha algú representant de l'àmbit lingüístic i alguns mestres de primària.

Dinàmica de la sessió

Sessió dinàmica en la qual es combina l'exposició teòrica, la interacció entre els assistents i la recollida, en gran grup, de les aportacions dels assistents.

El paper actiu dels assistents es posa de manifest amb el dossier que les formadores han elaborat. L'objectiu d'aquest dossier és doble, per una banda proposa analitzar un conte (*El gigante que le fue arrebatado al mar*¹) per experimentar la taula i reflexionar en grup sobre el valor científic d'aquesta narració; i per una altra banda, és un instrument de recerca per a les ponents. Recolliran el dossier i analitzaran les respostes dels assistents per continuar alimentant la recerca.

Presentació dels objectius de la sessió i preguntes de partida

Volen compartir la recerca de la tesi i en especial la taula d'anàlisi ANUCEC per valorar la potencialitat científica d'una novel·la a partir de la reflexió al voltant de tres dimensions: el contingut científic subjacent, la naturalesa de la ciència i els aspectes ètics.

Es planteja la pregunta de partida de la seva tesi : *per què recordo més els arguments de les novel·les, que els aspectes teòrics que haig de memoritzar per un examen?* Una novel·la pot ser un bon context d'aprenentatge? Podem fer una immersió científica a través de la novel·la?

Desplegament de la proposta

La novel·la és un bon context d'aprenentatge científic per què acostava la ciència als alumnes. Poden veure la ciència com una activitat humana. Una activitat real en la qual els conceptes, fenòmens o principis científics es poden presentar de manera explícita i implícita.

Com triem les novel·les?

Busquem novel·les que d'entrada no són de ciències, però que poden tractar temes de ciències. A partir de la graella ANUCEC s'interpel·la la novel·la en tres dimensions, tot observant:

- La influència que tenen els aspectes científics en la trama
- El grau d'explicitació científica
- El trencament o no trencament amb aspectes del món real

Compartim les reflexions al voltant de la taula ANUCEC i de la novel·la com a context d'educació científica:

La taula és molt ben valorada, especialment per la reflexió i el debat que s'origina al voltant de cadascuna de les tres dimensions. Reflexions que per una banda ajuden a fer emergir aspectes científics rellevants, i per l'altra estimulen la planificació de materials i activitats per a l'explotació científica de la novel·la.

Es fan propostes d'explotació didàctica:

- Plantegen, amb el contingut adaptat de la taula, fer un kahoot per interpel·lar l'alumnat i fer-lo reflexionar.
- Plantejar la pregunta als alumnes: l'autor de la novel·la ha fet una bona plasmarció dels coneixements científics, o de la naturalesa de la ciència en relació a l'època en la qual se situa l'obra?
- Evidencien l'oportunitat de fer un treball coordinat amb professorat de llengua i literatura del centre.
- Les formadores plantegen la creació d'un *Club de lectura* per conversar i debatre al voltant de la novel·la. Valoren el valor formatiu d'aquest context perquè fa emergir conflictes ètics, conceptes científics erronis o desconeguts, estereotips i creences socials ancorades, etc.

Resum final i conclusions

La novel·la com a context en l'educació científica suposa per a l'alumnat:

- Una immersió científica perquè els situa en contextos versemblants que reproduïxen la realitat i els fa viure la ciència com una activitat humana que cal conèixer i valorar.
- Una immersió afectiva empatitzant amb els personatges i les dualitats i incoherències de la dimensió humana entre allò que s'hauria de fer i allò que realment fem, pensem o sentim.
- Una immersió cognitiva perquè els fa incorporar i afinar conceptes.
- Una possibilitat d'adquirir l'hàbit lector en alumnes més científics, i en alumnes de perfil més humanista els acostar al món de la ciència.

La sessió finalitza amb una demanda de col·laboració

Amb la intenció de connectar la recerca amb les necessitats dels centres educatius, les formadores conviden els assistents a seguir en contacte i els plantegen la pregunta: Comencem un grup de treball?

ⁱ Paz Montserrat Revillo, *Hormonautas*, Ed. Nazarí
Relatora: Laura Farró